

העלון טעון גניזה, אין לקרוא בזמן התפילה!

פרשות "מטות-מסעי"

זמני השבת

ר"ת	יעיאת שבת	כניסת שבת	המניח ל"פ צוה "אור המינים"
21:15	20:20	19:10	ירושלים
21:12	20:18	19:28	ת"א
21:16	20:21	19:31	חיפה
21:12	20:18	19:28	באר שבע

שבת שלום ומבורך!

ה' אמר למשה "נקם נקמת בני ישראל" ואילו משה אומר לעם ישראל "נקמת ה' במדין" ונשאלת השאלה, מדוע משה משנה את מה שה' אומר? ה' הרי אמר "נקמת בני ישראל" ואילו משה שינה ואמר "נקמת ה'?" ומדוע? רואים אנו יסוד גדול, משה רבנו ידע שאם יגיד לבני ישראל שזוהי נקמתם, יכולים פחדנים או אנשים חלשים להגיד שהם מוחלים על כבודם ומוותרים על נקמה. אך אם משה רבנו אומר לכולם שזוהי "נקמת ה' במדין" אז על כבוד ה' לא מוחלים, משה רבנו יודע שעל כבוד שמיים לא מוחלים ולכן משנה ואומר להם שזוהי נקמת ה'. ורש"י מפרש את מעשה משה "שהעומד כנגד ישראל כאילו עומד כנגד הקדוש ברוך הוא" וכך בעצם אפשר להבין את משה מדוע שינה, על פי דברי רש"י משה התכוון שמי שנלחם כנגד ישראל, כאילו נלחם נגד ה' יתברך, ולכן נקמת בני ישראל זוהי בעצם נקמת ה' יתברך. וכמו שכתבו חז"ל בפרקי אבות "עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך".

"ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה ה' את משה" ונשאלת השאלה, מדוע אלעזר הכהן אומר זאת? הרי ה' אמר למשה, מדוע משה לא אומר לבני ישראל כמו תמיד? ואפשר לראות בדברי רש"י יסוד גדול, לפי שבא משה לכלל כעס, בא לכלל טעות. שנתעלמו ממנו הלכות והיה צריך אלעזר הכהן לבוא ולדבר במקומו. ואם משה רבנו שהיה איש אלוקים נענש על הכעס, קל וחומר אנחנו שלא מתקרבים למשה רבנו לא נענש על הכעס? וצריך כל אדם לברוח מהכעס כמו שבורח מהאש.

באחת הפעמים שעם ישראל הגיע לשתות מים "ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם... על כן קרא שמה מרה". שם המקום נקרא "מרה" על שם המים המרים שהיו שם. והרי אם נסתכל, אחר כך המים הומתקו והיה על המקום להיקרא "מתוקה" על שם המים שכעת מתוקים. והשאלה שנשאלת, מדוע דווקא לקרוא על כך "מרה" אף על פי שהמים כבר מתוקים? אלא, כדי שיזכרו את הנס שה' המתיק את המים ולכן קראו למקום "מרה" שיזכרו שהמים היו מרים ועכשיו מתוקים מכוחו של ה' יתברך. כי אם באמת היה נקרא המקום על שם המים המתוקים, אז אף אחד לא היה שואל שאלות, הדבר לא היה נראה מוזר כלל. אך כאשר המקום נקרא "מרה" על שם המים המרים, ובאים לשתות מהמים והם מתוקים הדבר מעורר שאלה, ואז כאשר יספרו על הנס שה' עשה יהיה קידוש ה' בעולם. ניתן ללמוד מכאן עוד מוסר גדול, תמיד לדעת לא לקבל את הדברים כמובן מאליהם, ועל כן צריך להודות לה' על כל דבר בחיים שאנו מקבלים לדעת להגיד תודה לה' על הכל. ולכן גם המילה הראשונה שהאדם מוציא מפיו כאשר הוא מתעורר בבוקר "מודה אני לפניך" המילה הראשונה היא תודה. ולא רק לה' יתברך, אלא לכל מי שעושה איתנו חסד. וכבר אמרו לנו חז"ל הקדושים "כל הכופר בטובתו של חברו, סופו כופר בטובתו של הקדוש ברוך".

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

יצחק בן רחל
גראן בת גואר
שלמה בן נבט
מרדכי בן שרח

גרשון בן רחמה
אהרון בן חזלה
חי בן ירדנה
חנניה בן אסתר
יהושוע בן תמו
נתנאל בן אורלי
ישראל בן נרה
יעקב בן סעידה
אליהו בן רחל
שמעון בן עיישה

אורלי בת סעידה
נוריה בת נעימה
קוקב בת אביגיל
אינס בת מרים
חדווה בת מסעודה
ציפורה בת רבקה
שרה בת זילפה
שרה בת חנינה
חנה בת זוהרה
חנינה בן מסעודה

"היודי הוא השער שדרכו יוצאות עברותיו של האדם מתוכו אל החוץ" (רבי נחמן מברסלב)

- 2 אנשים:
- 3 אנשים:
- 4 אנשים:

ראשון	כד' תמוז	שני	כח' תמוז	שלישי	כט' תמוז	רביעי	א' אב	חמישי	ב' אב	שישי	ג' אב	שבת	ד' אב
פטירת הצדיקים: ר' אלעזר אבוחצירא יעקב עדס	פטירת הצדיקים: ר' יוסף שלום אלישיב ר' משה טיטלבוים ר' שאול אלישר	ערב ראש חודש ל"א תחנון במנחה פטירת רש"י הקדוש פטירת שער אריה	ראש חודש ל"א תחנון פטירת אהרון הכהן ר' שלמה הלברשטם	פטירת הצדיקים: ר' אליה הלוי ר' יוסף צובני ר' אהרון תאומים	פטירת הצדיק ר' שמשון מאסטרפולי	שבת חזון פטירת הצדיקים: ר' שמעון בידרמן ר' מנחם נעריה מפאנו							

מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל

אמרי נועם

בצור ירום

פרשתנו פותחת במצוות הנדרים. כמו שנאמר "זהו הדבר אשר ציווה ה' איש כי ידור נדר לה' או הישבע שבועה לאסור איסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה". כלומר, התורה הקדושה מזהירה שמי שנדר או נשבע לעשות דבר מה, לא יחל דבריו כדברי חולין שאין בהן חשיבות, אלא ככל היוצא מפיו ימרה לעשות. וממה שנקטה התורה בלשון "זה הדבר" (ה הידיעה) משמע שעניין הנדרים וקיומם גבוה עד מאוד, וממילא גם אי קיום הנדר חמור עד מאוד. ולכן רוב בני האדם אפילו הרחוקים ביותר מהתורה והמצוות, יראים ביותר מלעבור על נדר או שבועה וזאת משום שנשמתם הקדושה חשה את גודל הפגם שבכך ויראה ממנו עד מאוד. כשאדם נודר לעשות דבר מה והוא מתעכב מלקיים את נדרו, נברא בשמיים מזיק נורא המקטרג עליו בכל עת וגורם לו נזקים רבים בכל תחומי החיים. ואפילו אם אדם זה בעל זכויות גדולות ועוסק רבות בתורה, אין די בכל אלו בכדי להגן עליו מן הקטרוג הגדול הרובץ עליו על עיכוב קיום נדרו. והראייה לכך: יעקב אבינו ע"ה. כאשר ברח לחרן מפני עשיו אחיו, בדרכו לשם נדר גדול לה' "אם יהיה אלוקים עמדי, ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש... וכל אשר תתן לי עשר אנשרנו לך". אך למעשה גם אחרי שהשפיע לו ה' עושר רב, שכח יעקב אבינו לקיים את נדרו ולעשר מממונו הרב מעשר לה', ולכן החלו לבוא עליו צרות קשות ורעות בזו אחר זו כמובא במדרש. בתחילה עשו אחיו רדף אותו עם ארבע מאות איש עימו כדי להורגו, ואחר כך שרו של עשיו שנלחם עימו עד עלות השחר, אחר כך צרת דינה בתו, ולאחר מכן בסוף גם מתה רחל אשתו. הרי לך, שעל אף זכותו העצומה של יעקב אבינו לא הועיל לו הדבר כאשר איחר את נדרו והתייסר משום כך ביסורים קשים עד שהאיר ה' את עיניו להזדרז ולשלם את נדרו.

היסוד כאן הוא שעל האדם לקבל עול, לא טוב שכל פעם יהיו לאדם דעות משלו. מה קרה לגיחזי? אלישע דחה אותו בשתי ידיו כי כל דבר שאלישע היה עושה היו לגיחזי הערות והשגות. אלישע שלח את גיחזי להחיות את בן השונמית, אמר לו "חגור מתניך" כדי שילך בזריזות, "וקח משענתי בידך ולך כי תמצא איש לא תברכנו וכי יברך איש לא תענונו" – כדי שלא יתעכב בדרך, "ושמת משענתי על פני הנער" (מלכים ב ד') ובה יחיהו, וכתוב במדרש (ילקוט שמעוני מלכים ב' פרק ד' רמז רכ"ח) שהיה הדבר כשחוק בעיניו, וכל אדם שהיה פוגע בו היה מדבר עימו ואומר לו התאמין שהמטה הזה מחיה מתים, לפיכך לא עלתה בידו, ע"כ ולא עוד אלא כשהיה בדרך הלך גיחזי ועשה בדיקה, שהניח את המשענת על כלב מת, וראה שבאמת הכלב קם לתחיה. גם לאחר שאלישע הנביא ריפא את נעמן מצרעתו, הוא לא רצה לקבל כסף מנעמן, הלך גיחזי וקיבל ממנו את הכסף. כיוון שאלישע ראה שהוא לא שומע לו, זרק אותו מלפניו. מה יצא ממנו בסוף? הוא התפקר ולמחרת הוא ובניו קיבלו צרעת. ועליהם נאמר "וארבעה אנשים היו מצורעים פתח השער" (מלכים ב' ז') אומר רש"י – שאלו גיחזי ושלושת בניו. יוצא אם כן, שאדם שרוצה לקבל עליו עול מלכות שמיים, היסוד הראשון זה הביטול לתורה. והביטול לתורה היינו הביטול לרבותיך שמלמדים אותך תורה. אם החלטת שרב פלוני הוא הרב שלך – תלך אחריו בתמימות ובפשטות. אם מסיבות מסוימות החלטת לקבל עליך רב אחר, אתה רשאי לעשות זאת, אבל אדם צריך להיות החלטי. כי אדם שהוא לא החלטי אין עליו שמירה כלל. וזהו כוחו של בעל התניא – הוא נותן לך דברים ברורים כדי שתתחזק ותכיר את האמת מפי מי שאמרה... (בצור ירום חלק א' פרק א', עמ' 184-182).

הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי

פעם אחת בא הבבא סאלי לביתו של חתנו בירושלים להילולה של רבי חיים בן עטר "אור החיים הקדוש", ביקש הבבא סאלי להזמין לסעודה את הרב הגאון חיא שניאור זצוק"ל תלמידו, ואת הרב הצדיק רבי משה וובר זצוק"ל והרב הגאון רבי יהודה דייטש זצוק"ל שהיו מחסידיו של הבבא סאלי. בסעודה נתן הבבא סאלי כוס מלאה קוניאק לרבי משה והוא שתה. אחר כך נתן כוס מלאה לרבי יהודה, רבי יהודה לגם טיפה והניח את הכוס. הבבא סאלי ראה זאת, וביקש מחתנו להגיד לרבי יהודה שאם הוא רוצה להמשיך לחיות ולזכות לאריכות ימים שישתה את כל הכוס. חתנו התבייש לדבר כך אל האורח, אך רבנו חזר על המילים האלה שוב פעם וביקש להגיד לו את זה. ששמע רבי יהודה את דברי הבבא סאלי, העניין נגע לליבו, הוא לקח את הכוס ושתה עוד טיפה ושוב הניח את הכוס בטענה שהוא חולה לב ואינו מסוגל לשתות עוד. ולמרבה הצער התוצאה לא איחרה לבוא, וביום ו' אלול של אותה שנה נפטר רבי יהודה שהיה בן 52 שנה. וממשיכים לספר שלאותה סעודה הגיע תלמיד חכם שסבל מתסביכים שונים ומבעיות רבות, הן מצד הלימוד והן מצד האישה והמשפחה והן מצד הפרנסה. ביקש הבבא סאלי מחתנו ללכת ולהכניס את התלמיד חכם לסעודה. רבנו מזג לו כוס ערק, והכה בניחותא שלוש פעמים על צדעיו של התלמיד חכם ואמר לו "ענתה יכול אתה לשתות ועכשיו יתיישרו מחשבותיך ויסללו לפניך דרכים חדשות ותזכה לעלות ולהתעלות בכל ענייניך. ובאמת חייו של התלמיד השתנו מן הקצה אל הקצה..."

רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב

פעם בעת עריכת השולחן אצל רבינו הקדוש מברסלב, מיהרו כמה מן החסידים ליטול ידיהם ולרוץ לתפוס מקום בשולחנו. כשראה זאת רבנו הקדוש קרא לעברם "דאסטאל" (אל השולחן) בלשון רוסית. והיה כמוכיח אותם שאצל היהודים הקדושים יש לנהוג בקדושה. וכשרוצים ללכת לאכול יאמרו הבה ניטול ידיים וכדומה, לקשר את הרוחניות לגשמיות וכמו כן לא להיות להוטים אחר הגשמיות. (וכן נוהגים כיום אנשי מעשה שכאשר רוצים להציע לאורח לאכול, אומרים לו – טול ירך נא או עשה נא ברכה וכדומה. ולא יאמרו לו – שב לאכול או קח לאכול). ולא כמו הגוים המגושמים שרוצים לאכול אומרים – אל השולחן... אלא יקשר את הרוחניות לגשמיות. ולפני שיאכל יברך, ולאחר האוכל יודה לה' ויברך. (שיח שרפי קודש – א – תשכט).

גם אתם יכולים להיות שותפים ביזכי הרבים!

לקבלת העלון באיזור מגורכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים ביזכי הרבים.

צרו קשר במס': 0523458725

הבעל שם טוב הקדוש

בעיירה אחת הסמוכה לעיר מז'בוז', עירו של הבעל שם טוב, חי אדם עשיר וירא שמים. עשיר זה רצה לכתוב לו ספר תורה מהודר שאין כדוגמתו בעולם כולו. הוא שחט כמה עגלים כדי לעבד את עורם ליריעות קלף עבור הספר ואת הבשר חילק לעניים. סופר הסת"ם הטוב ביותר קיבל ממנו סכום כסף קבוע, כדי שיכתוב עבורו את ספר התורה. לאחר כמה שנים, כאשר הושלמה מלאכת כתיבת הספר, ערך העשיר סעודה גדולה, והוא עצמו עמד לפני הקרואים הרבים ודרש דרשה מלומדת בתורה. בקרב הבאים היה גם נושא מים עני שהיה מרבה באמירת תהילים. איש לא ידע כי קריאת תהילים של אדם פשוט זה מגנה על העיר מכל צרה. ישב האיש בקצה השולחן, נסתר מעין רואה. רעב היה האיש, והחלות כבר מונחות היו על השולחן. חשב לעצמו: "ודאי יעבור עוד זמן רב עד שיסתיימו הדרשות ויתחילו בסעודה. אלך ואטול את ידי ואוכל חתיכה מן החלה, הרי מקומי בקצה השולחן, בצד, ואיש לא ירגיש במעשי". אמר ועשה. אלא שהעשיר, בעל הבית, ראה את מעשיו, מיהר אליו וקרא בכעס: "מדוע לא חיכית ונטלת ידיך לפני כל המסובים? וכי רק בגלל שאתה מרבה באמירת תהילים אתה מאמין שאדם חשוב אתה?" כשמע זאת נושא המים, הניח את החלה על השולחן וחזר מבויש לביתו. יתר הסועדים נטלו ידיהם ולא שמו לב למה שקרה. לאחר הסעודה עזבו האורחים, והעשיר ישב ללמוד על פי סדרי לימוד התורה שקבע לעצמו. פתאום הגיע לביתו שליח שהאיש לא הכירו וקרא לו לצאת החוצה. הפסיק העשיר את לימודו ויצא מן הבית. אז באה רוח סערה ונשאה אותו הרחק אל המדבר. פחד נורא נפל על העשיר, ולא ידע מפני מה נענש כך. אז נזכר ואמר: "אין זאת כי אם בגלל שביישתי את נושא המים והלבנתי את פניו ברבים." הסתכל העשיר סביבו וראה מרחוק בית מואר באור יקרות. אמר בליבו: "מן הסתם חיים כאן שודדים וגזלנים, אך אם לא אלך לשם סופי שאגווע ברעב ובצמא." חלש היה העשיר וכמעט ולא נותר בו כוח לעמוד. בכוחותיו האחרונים זחל אט אט על ידי ורגליו עד שהגיע אל פתח הבית. התיישב לצד הכניסה והטה אוזנו לקולות הבוקעים מן הבית. לפתע שמע קריאה מתוך הבית: "פנו מקום לדוד מלך ישראל!" ואחר כך קראו: "ברוך הבא דוד מלך ישראל!" אחר כך הוכרז: "פנו מקום לרבי ישראל בעל שם טוב!" ושוב נשמעו קריאות מתוך הבית: "ברוך הבא רבי ישראל בעל שם טוב!" המשיך העשיר והטה אוזן למתרחש בתוך הבית והנה שמע את הבעש"ט שואל: "מפני מה יושב היהודי הזה בחוץ, ועל מה הביאו אותו לכאן?" ענה לו דוד המלך ואמר: "אני הזמנתי את האיש הזה לדין, ואתה, רבי ישראל, תהיה לו למליץ יושר." אז טען דוד המלך ואמר: "אני ביקשתי מבורא כל העולמים שכל מי שיקרא את שירי התהילים אשר כתבתי יעמוד הדבר לזכותו כאילו הוא עוסק בהלכות הקשות של 'גנעים ואהלות'. והנה בסעודתו של עשיר זה היושב כאן בחוץ היה נושא מים שהרבה באמירת תהילים, ועשיר זה בייש אותו והלבין פניו ברבים. על כן אני מבקש מבית הדין לפסוק בעניין זה."

וההמשך בשבוע הבא...

הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א

וכבר אמרו רבותינו הקדושים במסכת אבות (פ"ה מי"ט), תלמידיו של אברהם אבינו ע"ה אוכלין בעולם הזה ונוחלין העולם הבא. ואיתא בשפת אמת, שהענין "נוחלין" הוא לשון נחל, לשון המשכה, שממשיכים לעולם הזה את העולם הבא, על ידי הכוח של אברהם אבינו, שהקב"ה העלה למעלה מכיפת הרקיע, והוציא אותו החוצה, והבטיח לו – "כה יהיה זרעך" (בראשית טו,ה) ופירש השפת אמת, (פרשת לך לך) שאבינו שבשמיים העלה למעלה מכיפת הרקיע, מכל ההעלמות והכיסויים, למעלה מכל חשכות העולם הזה, ונתן לו כוחות של העולם הבא, ועל זה אמר לו "כה יהיה זרעך" ולדרגות נשגבות אלו זוכים "תלמידיו של אברהם אבינו עליו השלום" שהוא על ידי קביעת מקום לתפילתם. זכותו עומדת לבניו – איתא במכילתא (בשלח פרשה א) ארבעה אסרו מרכבותיהם בשמחה. אברהם אבינו אסר מרכבתו בשמחה שנאמר: "וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו" (בראשית כב,ג) ולא היו כמה עבדים שיאסרו את מרכבתו? אלא לכבוד קיום רצון המקום ברוך הוא אסר מרכבתו בעצמו. יוסף הצדיק אסר מרכבתו בשמחה שנאמר "ויאסור יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו" (שם מו, כט). ולא היו לו כמה עבדים לאסור מרכבתו? אלא לכבוד אביו אסר מרכבתו בעצמו. בלעם הרשע אסר מרכבתו בשמחה שנאמר "ויקם בלעם בבוקר ויחבוש את אתונו" (במדבר כב,כא). פרעה אסר מרכבתו בשמחה שנאמר "ויאסור את רכבו" (שמות יד, 1). תבוא חובשה של אברהם אבינו שהלך לעשות רצון המקום ברוך הוא, ותעמוד על חובשה של בלעם שהלך לקלל את ישראל. תבוא אסרה של יוסף שאסר מרכבתו לילך לקראת אביו, ותעמוד על אסרה של פרעה הרשע שהלך לרדוף את בני ישראל.

מתוך חלב הארץ, חלק ראשון סימן א' פרק א' עמ' 84-83.

הרב הגאון שלום ארוש שליט"א

כל אחד יתבונן וישאל את עצמו "במה ניכרת מלכות ה'" אם בני ישראל שהם עם ה' בוכים ומתלוננים, זה נקרא מלך? מלך שכל העם שלו כולם מתלוננים, לא מרוצים מהנהגתו, עצובים, זה מלכות ה'? אין בושה גדולה יותר למלכות ה', ממה שאדם עצוב. לא צריך לעשות שום דבר יותר מזה, בשביל לחלל את ה' חלילה, די בזה שהאדם עצוב, שזה חילול ה', הביוש הכי גדול לה' חלילה. כי כשאדם עצוב, זה מראה שלא מקבל את מלכות ה'. ולא מסכים עם מלכותו וגזרותיו והנהגתו, וזה מראה שה' כביכול לא מנהיג את עולמו בצדק, שהרי יש לנתינים תלונות, הם לא מרוצים ממלכם, סימן שלפי דעתם הם חולקים על הצדק שה' יתברך עושה.

(מתוך שערו בתורה, עמ' 36).

מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל

- אם נשאר חלק מהתפילין של ראש, המונח על הראש, תלוי באוויר קצת, וכמו שמצוי כן בתפילין הגדולות, יוצא ידי חובת המצוה, כיוון שאין דבר החוצץ ממש בין הראש לתפילין, ובלבד שהתפילין יהיו מונחות כנגד עיקרי השיער. (יבי"א ח/ה ה,ח).
- דיני חציצה: המגדל ראשו כנגד פניו לנוי וליופי (בלורית) אין בזה משום חציצה בתפילין של ראש, ורק ידקדק להניח במקום גידול השיער. ומכל מקום, הירא את דבר ה', ראוי לו להימנע מגידול שיער הראש, ועל כיוצא בזה, המליצו ויאמרו ל"קוצרים" ה' עמכם. (יחוד"ד ח/ב, ב - יבי"א ח/ט קח, קצג).
- תפילין של יד, מותר להניחם גם מבלי להסיר את שעון היד שעליו, שאין ברצועות דין חציצה, לאחר שדרך שבע הכריכות על זרועו. והמחמיר תבוא עליו ברכה. (יבי"א ח/ב, ב - יחוד"ד ח/ג, ב)
- תפילין שנכתבו על קלף משוח, אף על פי שהם כשרים מן הדין, שהמשיחה נעשית לנאות ולליפות את הכתב, וכל לנאותו אינו חוצץ, מכל מקום נכון מאוד לחוש לכתחילה לדעת האוסרים לכתוב על קלף משוח, והמחמיר ישא ברכה מאת ה'. (טבעת המלך עמ' נח - יחוד"ד ח/ו,גה).
- בעניין כריכת הרצועה סביב בית התפילין של היד, וקשירת היו"ד עם הבית, אנו נוהגים שלא לכרוך הרצועה סביב הבית של התפילין כדי לשמור על הריבוע של התפילין, ולא יהיה נשחק על ידי ההידוק בכל יום וסומכים על הרבנים המקובלים יוצאי ארם צובה שכתבו שאין צריך לכרוך הרצועה. (יבי"א ח/י קכח).

רבנו יוסף חיים - הבן איש חי זצ"ל

הגמרא במסכת מכות (יא,א) אומרת שבגלל שדינו של הרוצח בשוגג הוא לשבת בעיר מקלט עד מות הכהן הגדול היה קיים חשש שהרוצחים יתפללו על הכהן הגדול שימות, כדי שיוכלו להשתחרר ממאסרם. ולכן אימותיהם של הכהנים הגדולים היו נוהגות לספק מזון לרוצחים כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו חס ושלום. ויש להבין, מדוע דווקא האמהות של הכהנים ולא הנשים שלהם או הכהנים עצמם? ועונה הבן איש חי כך, שאין זה מכובד שהכהן הגדול יחשוש מקללתו של הרוצח שהלא כל עם ישראל נסמך על זכותו וצדקתו של הכהן ובזוי הדבר שצדיק כמוהו יצטרך להגן על עצמו ע"י מתנות לרוצחים כדי שלא יקללו אותו. וכמוכן אם אשתו תלך גם בכך יש בזה זילות הכהן הגדול שכל מה שאישה עושה על דעת בעלה עושה. אך כאשר אמותיהם של הכהנים היו מספקות את המזון אין בכך כל ביזיון, אלא ידוע שכל אמה דואגת לבנה, וכל אחד ידע שאין הכהן הגדול שלח את אימו, כי אם היה שולח היה שולח את אשתו, ולכן ברור לכל שהאמהות הולכות על דעת עצמן כי דואגות לבניהם. ובאופן נוסף אפשר לתרץ שמכיוון שנפסק להלכה שכדי לגלות לעיר מקלט אין צריכים עדים. אם כן קיים חשש שאדם עני שאין לו פת לאכול יעיד על עצמו עדות שקר שהוא רצח בשגה ויגלה לעיר מקלט וכך יזכה שיפרנסו אותו במזון שנים רבות עד מות הכהן הגדול. אך מכיון שלא הכהן הגדול מביא את האוכל אלא אימו מביאה את האוכל, פוחד העני שמא אולי אימו של הכהן תסתלק לעולמה ואילו הכהן הגדול ימשיך לחיות וכל אותן שנים שבין מות האמה למותו של הכהן לא יהיה לו אוכל ומזון כי לא יהיה מי שיביא לו, ולכן אף עני לא יעיד עדות שקר על עצמו.

הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א

רבי יום טוב, היה איש קדוש וטהור, שקוע כולו בתורה, בתפילה ובקבלה. היה הראשון שהדפיס את הסידור עם כוונות האר"י ז"ל. מזלו לא שפר עליו, הוא חי עם משפחתו חיי דוחק ודלות. חלק מבניו נפטרו בצעירותם בחיי אביהם. בתקופת מלחמת העולם הראשונה תנאי החיים החמירו, העוני והרעב התגברו. אשתו הצדקנית הלכה לעולמה. פטירתה היתה בצורה פלאית: היא רחצה וסכה את עצמה, ביקשה להכין לה את התכריכים, ובעודה קוראת קריאת שמע יצאה נשמתה לחיי העולם הבא. שכנו ורעו של רבי יום טוב, היה האדמו"ר הצדיק - רבי מרדכי טברסקי זצ"ל מרחמסטריוקה, המכונה "דבי מוטלה". פנה רבי יום טוב לרבי מרדכי ותינה בפניו את צערו. יעץ לו רבי מרדכי "הרי יש לך תלמידים בחאלב, עיר הולדתך, סע לארם צובא, וביקש את עזרתם של תלמידך". הפטיר הצדיק "אל תדאג יהיו לך שבע שנים טובות". רבי יום טוב קיים את עצתו של הצדיק, הוא נסע לחאלב, פרנסי העיר קידמו את פניו בכבוד מלכים ושמוחו לבואו. אמרו לו "אנו מבקשים מהרב שישיאר איתנו, אנו זקוקים לכבוד תורתו". אף שבתחילה תכנן ביקור קצר בעיר הולדתו, נענה רבי יום טוב להפצרותיהם של בני המקום, ונשאר בחאלב והרביץ בה תורה. לאחר זמן שידכו לו אישה יקרה, אלמנה צעירה, בת בתו של חכם גינדי הכהן, שהיה עשיר וחכם. היה לה בן אחד מבעלה הראשון, ואמרה "מי שיגדל את הבן הזה אני מוכנה להנשא לו". רבי יום טוב היה אז בן שישים. הוא נשאה לאישה וגידל את בנה (רבי עובדיה כהן, לימים היה חזן וגבאי בית כנסת בתל אביב). הוא גם זכה להבנות ממנה ולקיים מצות פריה ורביה ונולדו להם בן ובת. רבי יום טוב חי בחאלב שבע שנים בכבוד מלכים, ואז הסתלק לבית עולמו. כך התקיימו בו דברי הצדיק רבי מרדכי שהבטיח לו "שבע שנים טובות". (מתוך משכני אחריו, במדבר, עמ' מב-מג).

העלון מוקדש לרפואות:

- צ'צ'אן בן ביסקה
- חזלה בת חביבה
- דביר בן גאולה
- ראובן בן חנה
- זהבית בת חנה
- עליזה בת נינט

העלון מוקדש להצלחת:

מור אבי אוריאל בן ציפורה	מרת אימי ויויאן בת נוריה
עזרא בן נאוה	בת חן בת עירית
אלעזר בן כוכבה	בר ושרית ישראל
נדב בן מלי	אליעד אליהו בן אריאלה
יסמין בת רחל	

"עין חיים היא למחזיקים בה"

המעוניינים לסייע בהוצאת העלון ובזיכוי הרבים, מוזמנים ליצור קשר : במספר: 0523458725 או במייל: mahamardaniel@walla.co.il

